

[Waldorff]

jø- og sundhedspolitik. Det er selvfølgelig konkurrencehensynet, der er i fokus her, ligesom der er en række forskningsproblemer. Det ville være fuldstændig naivt, hvis man fra socialistisk hold påstod, at disse problemer ikke eksisterede, men det, vi må forholde os til, er, om den defensive holdning, man har til disse problemer, er acceptabel. Det er den ikke fra vores side.

Det samme gælder andre begrænsninger, såsom det generelle forbehold, som ligger i al miljølovgivning i Danmark, nemlig at de sundhedsmæssige og miljømæssige hensyn må afvejes i forhold til de økonomiske hensyn, det, der ligger i begrebet den samfundsmæssige nytte, som også er fastlagt i miljøbeskyttelsesloven. Det er et snævert nyttebegreb, det handler om virksomhedernes mulighed for at opretholde en tilstrækkelig profit. Det er heller ikke et begreb, som vi accepterer. Vi mener selvfølgelig, at man må forholde sig anderledes til dette nyttebegreb; man må måle nytten af en bestemt produktion efter, om den reelt forbedrer befolkningens tilværelse eller ej. Og det er langt bredere.

Selvfølgelig kommer det heller ikke bag på os, at man nu i denne redegørelse tager de samme forbehold. Det ville være mærkeligt, om en minister, som er sat til at administrere dette samfund, ikke tog de forbehold. Men de begrænsninger, som altså ligger i, at man tager hensyn til erhvervenes profitmuligheder, går selvfølgelig igen i de hovedprincipper, som nu fastlægges i redegørelsen som principper for en kommende produktkontrollovgivning. Dette ligger allerede i miljøstyrelsens redegørelse. Der er her opridset en række muligheder for, hvordan man kan gennemføre en egentlig sundhedsmæssigt og miljømæssigt forsvarlig kontrol med kemiske stoffer og produkter.

Der omtales først den grundlæggende regulering, hvor det væsentlige er emballerings- og mærkningsregler. Jeg nævner kun dette punkt, fordi der netop er et aktuelt eksempel, nemlig henvendelsen fra Byggefagenes Samvirke, som viser, at ikke engang en sådan helt elementær lovgivning kan praktiseres tilfredsstillende i dag. Det kan suppleres med utallige erfaringer fra andre brancher, f. eks. den grafiske industri, hvor elementære principper, som handler om, at arbejdsgiveren skal oplyse om den sundhedsmæssige fare ved visse stoffer, langtfra overholdes.

Der tales desuden om den videregående regulering, nemlig negative og positive restriktioner, og også her er der problemer i forhold til den eksisterende lovgivning. Det kan nævnes, at man med hensyn til negative restriktioner ikke har udnyttet de muligheder, som faktisk ligger i miljøbeskyttelsesloven. Med hensyn til de positive restriktioner kan man nævne de problemer, som ligger dér, hvor man faktisk har et positivlistesystem, nemlig levnedsmiddellovgivningen. Her viser det sig, at positivlisten indeholder en masse stoffer, som der i det mindste kan rejses tvivl om, og visse kan der rejses mere end berettiget tvivl om. Her vil jeg bare henvise til hele diskussionen om farvestoffet tartrazin.

Når vi så kommer til oplægget til den kommende lov, så indgår naturligvis disse former for regulering, som allerede eksisterer. Det, vi skal vurdere, er, hvordan sammenhængen er imellem det overordnede synspunkt på produktkontrolloven, sådan som jeg har citeret det i indledningen, og så de principper, som ministeren foreslår for den kommende lov. Jeg mener, der er en betydelig afstand, og at en lov, som er skåret over de principper, der skitseres i redegørelsen, ikke vil kunne leve op til den målsætning, man har. I principperne er der lagt megen vægt på anvendelse af nye stoffer, på oplysningspligt og på regulering, men når vi kommer til det, som er helt afgørende, nemlig positivlistesystemet, så svigter principperne. Der tales om eventuel indførelse af et positivlistesystem, og det sker oven i købet kun i forbindelse med visse stoffer, som det hedder i redegørelsen.

Det synes altså at være klart, at man allerede inden lovforslagets fremsættelse har opgivet at gennemføre et egentligt forhåndsgodkendelsessystem, selv om det er klart, at kun et sådant system vil kunne sikre befolkningen og miljøet tilstrækkeligt. Denne opgivende holdning fremgår allerede af miljøstyrelsens redegørelse, hvor det siges, at et sådant godkendelsessystem kan betragtes som en målsætning, der er principielt ønskelig, men som vil have en række betydelige og uoverskuelige, endda uddannelsesmæssige, administrative og økonomiske konsekvenser for samfundet.

Denne konstatering er utvivlsomt rigtig, vel at mærke hvis man forudsætter, at intet skal ændres, intet kan ændres i dette sam-